

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa A. [...] S.A. w W.

przeciwko E. [...] sp. z o.o. w W.

o ustalenie ewentualnie o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt VII AGa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 700 zł
(dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2020 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony wyrok częściowy Sądu Okręgowego w W., w sprawie z powództwa A.[...] S.A. w W. przeciwko E. [...] sp. z o.o. w W. o ustalenie ewentualnie o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, w ten sposób, że oddalił powództwo o ustalenie.

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu II instancji w części (tj. w punktach II i III) i domagał się, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 i art. 398¹⁶ k.p.c., uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i przekazania

sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i oddalenia apelacji pozwanego w całości.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi

kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 627/18, niepubl.). Tymczasem szczegółowa analiza skargi prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały wykazane.

W skardze kasacyjnej skarżący jako istotne zagadnienia prawne wskazał pytanie: „czy w polskim prawie cywilnym występuje numerus clausus czynności prawnych wywołujących skutek prawny w postaci przejścia własności, na warunkach określonych w treści czynności i czy zawsze to będzie umowa sprzedaży, czy też umowa darowizny, czy też w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.), możliwym jest wykreowanie przez strony niestypizowaną w kodeksie cywilnym, nową konstrukcję prawną wywołującą skutek prawny w postaci przejścia własności rzeczy, która nie będzie oparta o w/w wskazane kodeksowe typy umowy i przewidziane w kodeksie cywilnym tryby zawarcia umowy (tryb ofertowy).”.

Skarżący sformułował zagadnienie prawne w sposób zbyt ogólny, w skardze sam przyznaje, że jest ono ujęte „na wysokim poziomie abstrakcyjności”. Ponadto skarżący nie wykazał, że sformułowane przez niego zagadnienie prawne jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w

orzecznictwie, zaś jego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Skarżący nie dokonał żadnej analizy istniejącego orzecznictwa ani w zakresie umów opcyjnych ani też umów leasingu zawierających opcję wykupu, nie wykazał nadto, że przedstawione przez niego zagadnienia są nowe, jeszcze nie rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy i wymagają zajęcia stanowiska przez ten Sąd.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

a.s.